

Abstrakt

Infrařád Enicocephalomorpha je bazální skupinou ploštic, sesterskou skupinou všech zbývajících Heteroptera (= Euheteroptera) (ŠTYS 1989). Infrařád, jehož unikátní fylogenetické zařazení bylo rozpoznáno většinou moderních autorů (ŠTYS & KERZHNER 1975), je v současné době členěn na dvě čeledi - Aenictopecheidae a Enicocephalidae.

V předložené dizertační práci jsou popsány některé nové taxony infrařádu Enicocephalomorpha (Výsledky: **Části A–H**), přičemž byla zvláštní pozornost věnována nově objeveným, nebo dosud přehlíženým morfologickým znakům této málo známé skupiny, případně znakům, důležitým pro celý řád Heteroptera.

V **Části A** je popsán první zástupce široce rozšířeného rodu *Systelloderes* z Orientální oblasti, *S. loebli* Štys & Baňář, 2007 a byl stanoven termín **neopatella** pro sklerity mezi přední holení a stehnem. *Xenicocephalus josifovi* Štys & Baňář, 2008, který je popsán v **Části B**, reprezentuje první známý kompletní exemplář tohoto zvláštního rodu. Byl u něho popsán **nový typ** loupeživé přední nohy, unikátní v rámci celého infrařádu Enicocephalomorpha. V práci je diskutována potenciální potravní specializace tohoto druhu. Nový rod *Phaenicocleus* Štys & Baňář, 2009, stanovený pro tři druhy, všechny známé pouze podle jednoho samce, je popsán ze severního Bornea v **Části C**. V této práci jsou poprvé použity některé **diagnostické znaky** druhové úrovně, dosud v alfa taxonomii Enicocephalomorpha opomíjené. Čtvrtý známý druh rodu *Phaenicocleus* – *P. granulatus* Baňář & Štys, 2011, opět z Bornea, je popsán v **Části D**. Jedná se o první známou samici tohoto rodu. V práci jsou diskutovány apomorfie rodu a je sestaven **nový klíč** Enicocephalidae s chybějící basální a uzavřenou diskální buňkou předního křídla. V **Části E** je popsán druh *Oncylocotis inexpectatus* Štys, Baňář & Drescher 2010 a podrobně popsána jeho asociace velmi agresivním invazním druhem mravence *Anoplolepis gracilipes* (Smith, 1857). V práci je uveden přehled známých případů myrmekofilie u Enicocephalomorpha a seznam druhů hmyzu žijících v koloniích tohoto druhu mravence. V práci jsou také popsány, ilustrovány a diskutovány některé plesiomorfnní znaky *O. inexpectatus*. Taxonomie a nomenklatura druhu *Enicocephalus flavicollis* Westwood, 1837 je vyřešena v **Části F**, je publikována historie nakládání s typovou sérií tohoto nesmírně důležitého druhu a **lektotyp** a **paralektotyp** jsou formálně označeny a publikovány. **Část G** obsahuje popis nového rodu *Ulugurocoris* Štys & Baňář, 2013 z čeledi Aenictopecheidae, je diskutována absence ‘krku’, typického pro Heteroptera a je použit nový termín **epimeroid** pro dosud nevhodně používaný termín ‘epimerální lobus’. Nepublikovaná revize rodu *Megenicocephalus* Usinger, 1945 tvoří **Část H**, ve které je popsáno sedm nových druhů rodu, **unikátní typ přední nohy** v rámci Enicocephalomorpha a diskutovány mnohé apomorfie rodu. Skupina je nově povýšena na čeleď.